

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

| גליון 84 |

פרשת בהעלותך תשפ"ב

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

פרשת בהעלותך

עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם
שאל רבינו מדוע אמר משה רבינו בודאות כזו שה' ידבר אלי, והאם זוהי מדת ענוה שמשה רבינו ע"ה היה כל כך מיוחד בה, ותיירץ שכן היתה כונת משה רבינו ע"ה - 'עמדו ובזכותכם' אשמעה מה יצוה ה', כי אם תלכו מפה ואשאר אני לבדי מי יודע אם אזכה שהשי"ת ידבר אלי.

שמע שלמה

ואיש כי יהיה טהור וברוך לא היה

פירש הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק זצ"ל, שהאיש היושב בביתו ואינו נוסע בדרך, יותר נקל לו להיות בבחינת טהור.

אמרי קדוש

והאיש משה עניו מאוד וגו'
בשם הצדיק הקדוש ר' שלמה קארלינער זצוק"ל, "רבות עשית אתה ה' אלקי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך אליך" (תהלים מ'), אימתי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו כשאין ערוך אליך. ופירש אדומו"ר זצוק"ל זי"ע על דרך שאמר אביו ז"ל הרה"ק ר' אשר הגדול מסטאלין על הפסוק "מרוחק ה' נראה ליי" היינו כשאני מרוחק אז ה' נראה לי, וכשדומה לי שה' נראה לי אז בודאי אני מרוחק, ועל דרך זה פירש גם כן כאן אימתי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו כשאין ערוך אליך, והבן.

בית אהרן

מסכת חיים

מהבעש"ט ועד הבעש"ט (ב)

לכבוד יומא דהילולא קדישא של מרן אור שבעת הימים רבינו הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, נעסוק כאן בענין הקשר הרוחני הטמיר שבין בעל ההילולא זי"ע אל רבינו הקדוש מקארלין זי"ע.

חשקה נפשו מאוד ללמוד חכמות שיחת בהמות ועופות ושיחת דקלים, מצד שנצרך לו זה לתוכחה ואמר שהיה כוונת לש"ש, נגמר בדעתו ליסע להבעש"ט ולבקש ממנו שילמד אותו חכמת הנ"ל, והיה בדעתו שבודאי ימלא הבעש"ט רצונו בזה מאחר שכוונתו לש"ש. והנה בבואו להבעש"ט לחדר שלו, והיו שם הרבה אנשים, לא פנה הבעש"ט אליו כלל וכלל, ואח"כ כשעמד שם הרבה נתן לו הבעש"ט שלום בשפה רפה וכלאחר יד, והמוכיח הנ"ל נשתומם על המראה, כי היה מקורב אצלו, והבעש"ט היה מחבבו, והנה עכ"ז מגודל תשוקתו ללמוד חכמות הנ"ל לא נפל מתשוקתו ונתעכב עוד אצלו.

ויהי היום נדמנה נסיעה להבעש"ט ליסע... ויהי בנסעם מהמלון אמר הבעש"ט להמוכיח שישב עמו בעגלה שלו, וישב עמו, ויאמר לו הבעש"ט, הלא ידוע לי שכל עיקר בואך אליי היה רק למען תלמד חכמת שיחת עופות וכו', בוא ואלמדך באר היטב, והפתיחה היה, הנה ידוע שבמרכבה העליונה הוא פני שור פני אדם פני נשר פני אריה, והנה המובחר שבמרכבה הוא פני אדם, וממנה נמשך החיות לאדם התחתון, ומפני השור של מעלה בהשתלשלות המדרגות דרך עילה ועלול וצמצומים רבים נמשך החיות לכל הבהמות של מטה, ומפני אריה נמשך החיות לכל החיות שלמטה, ומפני נשר לעופות שלמטה, וזה סוד פרק שירה, כי כפי הדיבור במרכבה העליונה בכל בעל חי ובעל חי כן משתלשל למטה מטה בבהמות חיות ועופות, והנה מי שהוא חכם ומבין מדעתו ומסתכל בכל דבר על שרשו של מעלה במרכבה העליונה, יוכל לדעת ממילא כל פרטי אופני הדיבור בבהמות חיות ועופות. זהו כללו של דבר. ופרטי הדברים בזה אמר לו סודות נוראים ונפלאים עד שהמוכיח ידע הדבר על בוריו. והנה הבעש"ט מאחרי שגילה לו עיקר עומק סוד חכמה זו, היה מבאר לו אגב גררא מאמרים בזהר ותיקונים, והיה שומעם באזנו אחת ובאזנו השניה היה שומע האיק העופות משיחים והאיך הבהמות וחיות משיחות, וכל אלו הסודות היה מבארם לו בנסיעה זו עד קרוב לעיר, ובבואם קרוב לעיר אמר לו הבעש"ט, הבנת היטב חכמה זו, ואמר לו הן. והעביר הבעש"ט ידיו על פניו של המוכיח ונשכחו ממנו כל פרטי הסודות בחכמה זו, ולא נשאר לו לזכרון כי אם ההקדמה, ושחק הבעש"ט ואמר, וכי אם היה נצרך לך לידע חכמה זו, והיה תועלת לך מזה לעבודת הבורא מעצמי הייתי מזדרז ללמדך, לזאת למדתיך החכמה הזאת לרווח צמאונך ונשכחה ממך כי אין זה מעבודתך ותמים תהי'...

(שבחי הבעש"ט)

בהמשך לנכתב אודות הכוחות העליונים והנשגבים שהיו אצל רבותינו הקדושים הבעש"ט זי"ע ומרן הרש"ק שאף נקרא בעש"ט קטן, יש להרחיב ולהוסיף בזה כי גם אופן לימודו של מרן הרש"ק, חכמה אלוקית זו ומסירתה לאחרים זהה למה שמקובל ממרן הבעש"ט.

כך נשמע מפיו של הרה"ק רבי משה מקוברין: "סיפר בשם מורו [הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש ז"ל] אשר לרבו מוה"ר ר' שלמה קארלינער ז"ל רצו פ"א לגלות משמים שיחות חיות ועופות ושיחת דקלים כו', כל דבר הנמנה בש"ס (סוכה כ"ח ע"א), ולא רצה לקבל עד שידע השייכות מהם לעבודת השם, וכאשר נודע לו, אז קבלם ועבד בהם להקב"ה (שמע שלמה, בשם כת"י "אמרי משה").

עוד כעין זה נכתב (כתבי ר"י שו"ב): "פ"א בא אצלו אדם גדול ובקש אותו ואמר לו היום שמעתי עליכם שאתם יודעים כל מה שנאמר אצל ריב"ז, אבקש ללמדני זה, והשיבו גם אני לא למדתי זה משום אדם (כי מה שאינו נוגע לעבודת השי"ת למה זה לי), ורק אני דבקתי עצמי למרכבה העליונה וירדתי דרך כסא הכבוד והלכתי דרך החיות הנושאות הכסא הכבוד, ולימד לי השור שיחת בהמות, הארי שיחת חיות, הנשר שיחת עופות, וכו', אבל אתה למה זה לך (והיינו שלא שייך ללמוד זאת בפ"ע)".

עוד סיפור מעין-זה נמצא במסורת חסידי קארלין-סטאלין (ברכת אהרן): "פעם הלך עם בנו הרה"ק [רבי משה מלודמיר] בלילה, ואמר אליו באם הוא רוצה יוכל ללמוד שישמע מה שבני אדם מדברים בבתיהם, והעביר על פניו את מטפחתו ושמע הכל, אחר כך שאל את אביו אם כדאי לדעת כל זה לעבודת הבורא, וענה: שאין זה כדאי, ואמר לו בנו הרה"ק אם כן אין חפצי בזה".

וכך גם רבינו עצמו אשר היה מסוגל בכוחותיו הקדושים להשיג יותר, אך מאותה סיבה לא רצה בכך: "אמר: אם הייתי רוצה להניח פנאי חצי שעה הייתי משיג כל מה שהשיגו חרטומי מצרים וחכמת בני קדם, איך זאללעווע זיך צייט" (כתבי ר"י שו"ב). ועוד: "אמר על עצמו אשר בנקל לו שהי' בקי בשבילי דרקיע כבשבילי דקארלין, אך באתר דליעול ירקי - מידארף דאך די מינוט אויך דינען גאט" (דברי אהרן)... ועוד אמר כי בא לו בדעתו כל השבע חכמות, ולא רצה לקבלם, ואמר: אז איך וועל זעהן אז איך דארף דאס צוא עבודת השם, וועל איך דאס צוא נעמי"ן - כאשר אראה שהנני נצרך לזה לעבודת השי"ת או אז אקח זאת" (ברכת אהרן).

והדברים זהים במאד למסורת שנאמרה על מרן הבעש"ט: "מעשה היה שהרב המוכיח מוה' אריה ליב מפולנאה

